

Protocol toelating onderwijsmodule voor zorgvragers

Het doel van het protocol toelating is om de veiligheid van studenten en zorgvragers binnen de onderwijsmodule Mens Achter de Patiënt (MAP) te borgen.

1. **Veiligheid zorgvrager:** Wanneer een zorgvrager deelneemt, kan dit heftige emoties oproepen. Zorgvragers geven vaak aan dat het delen van hun verhaal helpt in de verwerking van hun ziekteproces. Echter, in sommige gevallen geven zorgvragers aan dat het delen van hun verhaal te confronterend was en 'te vroeg' kwam;
2. **Veiligheid studenten:** We willen een veilige leeromgeving scheppen en daarom willen we ervoor zorgen dat studenten niet in gesprek gaan met zorgvragers die (nog) niet voldoen aan de inclusiecriteria voor deelnemende zorgvragers.

Inclusiecriteria deelnemende zorgvragers:

1. De deelnemer denkt klaar te zijn om de ervaringen met ziekte en zorg te delen met studenten en andere zorgvragers. Hiermee wordt bedoeld dat de deelnemer zich sterk genoeg voelt en denkt zijn/haar ervaringen te kunnen delen zonder hier zelf op emotioneel en/of mentaal vlak schade aan over te houden (*veiligheid patiënt*);
2. De deelnemer beschikt over een zekere helicopterview. Men kan als het ware het handelen van zorgprofessionals evenals het eigen handelen vanaf een afstandje bekijken en hierop reflecteren (*veiligheid student*);
3. De deelnemer heeft niet de intentie om contact te houden met de deelnemende studenten na afloop van de onderwijsmodule. In sommige groepen komt het voor dat zowel studenten als zorgvragers na afloop van de onderwijsmodule contact willen blijven houden. Dit kan mits hierbij vanuit beide partijen behoefte aan is. Indien een zorgvrager contact wil blijven houden met één of meerdere studenten, dient deze goed te peilen of er vanuit de student(en) eenzelfde behoefte is. De zorgvrager is hierin eerder terughoudend dan achteloos en houdt er rekening mee dat studenten een drempel kunnen ervaren in het afwijzen van een vraag om contact te houden (*veiligheid student*);
4. De deelnemer accepteert de bewoording die de studenten gebruiken in hun reflectieverslag tenzij hierin feitelijke onjuistheden staan of onfatsoenlijk taalgebruik wordt gehanteerd. Studenten schrijven na afloop van bijeenkomst twee van de onderwijsmodule een reflectieverslag en daarin reflecteren zij op het gesprek dat ze met de zorgvrager hebben gevoerd. Indien de zorgvrager dit wil, kan hij/zij dit verslag inzien. Wanneer de studenten later werkzaam zijn in een zorginstelling, mogen patiënten hun dossier immers ook inzien. Tegelijkertijd dienen studenten de vrijheid te hebben om hun eigen mening te formuleren in het reflectieverslag, ook als deze niet strookt met de verwachtingen van de zorgvrager. Indien dit het geval is, dient de zorgvrager dit te accepteren (*veiligheid student*);
5. De deelnemer dient op het moment van aanvang van de onderwijsmodule een levensverwachting van ten minste twee maanden te hebben (*veiligheid student*).

In het geval van **psychische aandoeningen** is in overleg met experts in het werkveld besloten een extra inclusiecriteria toe te voegen, te weten:

1. De deelnemer heeft een goed inzicht in eigen ziekteverloop en de ernst van de (psychische) ziekte. Daarnaast wordt verwacht dat de psychische klachten van de deelnemer langdurig stabiel zijn en dat er geen sprake is van crisisgevoeligheid (*veiligheid student*);

Toelatingsproces tot onderwijsmodule

Wanneer een zorgvrager zich aanmeldt via de website van Mens Achter de Patiënt wordt het volgende traject afgelegd alvorens deze deelneemt aan de onderwijsmodule:

1. Er wordt een telefonische intake gedaan waarin:
 - Gevraagd wordt hoe deze persoon bij Stichting MAP terecht is gekomen;
 - Gevraagd wordt waarom deze persoon graag deel zou willen nemen aan MAP;
 - Enkele verdere persoonsgegevens worden vastgelegd.

Wanneer na afloop van de telefonische intake twijfels zijn over de toelaatbaarheid van de zorgvrager in kwestie, wordt dit teruggekoppeld aan de vertrouwenspersoon van MAP.

2. Telefonisch of per mail gevraagd wanneer deze persoon deel zou kunnen nemen aan de onderwijsmodule (stappen 1 en 2 kunnen gecombineerd worden)
3. Een instructiemoment gepland op de dag van deelname aan de onderwijsmodule. In dit instructiemoment wordt:
 - Uitgelegd hoe de module in z'n werk gaat, waarbij wordt benadrukt dat:
 - De zorgvrager centraal staat in bijeenkomst 2 (en niet in bijeenkomst 1) en dat dan pas het volledige persoonlijke verhaal aan bod dient te komen;
 - De zorgvrager de locatie van bijeenkomst 2 bepaalt en zich hierbij niet hoeft te laten beïnvloeden door voorkeuren van de studenten. De zorgvrager mag in principe alleen bij hem/haar thuis afspreken als tenminste twee studenten aanwezig zijn bij de tweede bijeenkomst;
 - De zorgvrager vrij is om ook bepaalde zaken níet te delen. De zorgvrager deelt alleen datgene waar hij/zij zich comfortabel voelt;
 - De zorgvrager een balans dient te waarborgen tussen positieve en negatieve ervaringen met zorg;
 - Studenten vrij zijn om hun eigen mening te formuleren in het reflectieverslag en dat dit niet dient te leiden tot negativiteit in de houding van de zorgvrager.
 - Uitgelegd wat voor houding er wordt verwacht van de zorgvragers;
 - Stilgestaan bij de inclusiecriteria voor zorgvragers.

Instructiemoment zorgvragers

Op de dag waarop de onderwijsmodules van MAP plaatsvinden wordt aan zorgvragers die voor het eerst deelnemen gevraagd om een half uur eerder aanwezig te zijn om het instructiemoment bij te wonen. Hierbij wordt zoals gezegd stil gestaan bij de inclusiecriteria voor zorgvragers.

Veiligheid patiënt

Wanneer de MAP-vertegenwoordiger die het instructiemoment leidt detecteert dat er één/meerdere

zorgvrager(s) is/zijn die niet voldoen aan inclusie criterium 1, wordt een individueel gesprek met deze persoon/personen gevoerd. De zorgvragers zijn volwassen mensen die hun eigen keuzes mogen maken, maar de MAP-vertegenwoordiger kan wel afraden om deel te nemen aan de onderwijsmodule.

Ook kan de MAP-vertegenwoordiger met de zorgvrager in kwestie afspreken dat zij na afloop van bijeenkomst 1 contact houden of dat deze in contact wordt gebracht met de vertrouwenspersoon van Mens Achter de Patiënt. Ten slotte kan de MAP-vertegenwoordiger ook besluiten als observator aan te sluiten in de groep waar de zorgvrager(s) in kwestie deelneemt/deelnemen of de betreffende groepsbegeleider te informeren.

Veiligheid student

Wanneer de MAP-vertegenwoordiger detecteert dat er één/meerdere zorgvrager(s) is/zijn die niet voldoen aan minimaal één van de inclusiecriteria 2 tot en met 6, kan deze besluiten de zorgvrager(s) geen toegang tot de onderwijsmodule te verstrekken. Ook kan de MAP-coördinator (eventueel na gesprek met de zorgvrager(s) in kwestie) besluiten de groepsbegeleider te informeren en hem/haar te vragen extra oplettend te zijn. Ten slotte kan de MAP-vertegenwoordiger ook besluiten als observator aan te sluiten in de groep waar de persoon/personen in kwestie deelnemen of de betreffende groepsbegeleider te informeren.

Uiteraard hopen we iedereen die deel wil nemen aan MAP toe te laten tot de onderwijsmodule. Het kan echter zo zijn dat een zorgvrager (naar mening van de MAP-vertegenwoordiger die het instructiemoment leidt) niet voldoet aan de inclusiecriteria. De MAP-vertegenwoordiger heeft dan te allen tijde het recht de zorgvrager niet toe te laten tot de onderwijsmodule.